

ΑΡΤΟΤΙΝΑ

Η ΓΕΝΕΤΕΙΡΑ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΙΑΚΟΥ

Δίμηνη Ενημερωτική και Πολιτιστική Έκδοση του Συλλόγου Αρτοτινών Φωκίδας

Χρόνος 16ος • Αριθμός φύλλου 107 • Δεκέμβριος 2011 - Ιανουάριος 2012 • Γραφεία: Αλκέτου 56 Βύρωνας 16232 Αθήνα • Τηλ. - Fax.: 210 - 7655568

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΡΤΟΤΙΝΩΝ

Την Κυριακή 22 Ιανουαρίου 2012, πραγματοποιήθηκε η Γενική Συνέλευση του Συλλόγου Αρτοτινών ο «ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΙΑΚΟΣ». Στη Συνέλευση παραβρέθηκαν, μεταξύ άλλων, η Βουλευτής Φωκίδας κα. Αφροδίτη Παπαθανάση, η Αντιπεριφερειάρχης κα. Γιώτα

κα. Περαιτέρω, το παρόν έδωσαν παλαιοί Πρόεδροι και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Αρτοτινών όπως ο κ. Αθανάσιος Βήλος, ο κ. Δημήτρης Κανούρης, ο κ. Γεώργιος Κάππας, ο κ. Βασίλειος Λάμπρου, ο κ. Κων/νος Τσέλιος και ο κ. Κων/νος Τσόγκας κα.

Γαζή, ο Περιφερειακός Σύμβουλος κ. Κων/νος Παπαθανασίου, ο Αντιπρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου Δωρίδας κ. Κων/νος Παλασκώνης, ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Συλλόγων ΒΔ Δωρίδας κ. Δημήτρης Αλούπης και ο Πρόεδρος της Δωρικής Αδελφότητας κ. Κων/νος Λιάπης,

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου Αρτοτινών κ. Ιωάννης Μαυραγάνης, κατά τον απολογισμό των πεπραγμένων της χρονιάς που πέρασε ανέφερε ότι οι δυσμενείς οικονομικές συγκυρίες που βιώνουμε όλοι μας δεν άφησαν ανεπηρέαστο το Σύλ-

Συνέχεια στη σελ. 5

Αρτοτίνα Εδώ γεννήθηκε ο Αθ. Διάκος

5 | | | Αρτοτίνα (1)· πρ. τὰ ἀνωτ.
καὶ οἶνος· 1 ποτ. 5 ῥεύματα
| | | χρήσιμα. | 199 | 1052

(1) Ἡ Ἀρτοτίνα ἦν πατρίς τοῦ περιφήμου ἥρωος Διάκου (Ἀθανασίου), ὃς δὴλώσας πρῶτος τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως τῇ 28 Μαρτίου 1821 καὶ ὀρίστεισας κατὰ τὴν Λεσβαδίαν καὶ ἀλλαχοῦ, ἐμαρτύρησε, συλληφθεὶς καὶ ἀνακτολοπισθεὶς εἰς Λαμίαν ὑπὸ τοῦ Ὀμάρ-Βριόνου.

Από το βιβλίο «ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ»
του Ιάκωβου Ραγκαβή, τόμος Α, σελ. 576, Αθήνα 1853

Παλιά φωτογραφία

Μιλτιάδης Κων. Μαυραγάνης (Λαμπρομέλτος).
Σε μια στιγμή ανάπαυσης από τα καθήκοντά του ως κουρέας
του χωριού και ως ξυλουργός πάνω από πενήντα χρόνια

ΒΡΑΔΙΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΣΤΙΣ 20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2012
ΩΡΑ 22:00

WALL PRESS CAFE

της Ευφροσύνης Σιώκη

Μπότσαρη 6-8,
163 42 Ηλιούπολη
Τηλ.: 210 99 43 733
Wallpress@hotmail.com

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Λόγω ισχύος του νόμου περί Προσωπικών Δεδομένων, ανακοινώνουμε πως οι δημοσιεύσεις για τη στήλη των Κοινωνικών (γάμοι, βαπτίσεις, γεννήσεις, θάνατοι, επιτυχίες σε πανεπιστημιακές σχολές) θα γίνονται μόνο κατόπιν δικών σας γραπτών ενημερώσεων.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

• Ο **Ιωάννης Τριώτης** του Αθανασίου και η **Μαρία Ψεύτη** έφεραν στον κόσμο στις 26 Οκτωβρίου 2011 το τρίτο τους παιδί, κοριτσάκι.

Ο Σύλλογός μας σας εύχεται να σας ζήσει το νέο μέλος της οικογένειάς σας.

ΚΗΔΕΙΕΣ

• Ο **Επαμεινώντας Γρ. Κορδοπάτης** απεβίωσε την 27/12/11 και κηδεύτηκε την 28/12/11 στον Άγιο Θωμά Μεσολογγίου.

Σταμάτης Π. Μαυραγάνης (1933-2012)

Τα ξημερώματα του Σαββάτου 14-1-12 έφυγε από την ζωή ο συγχωριανός, φίλος, συγγενής, θείος, αδελφός, παππούς, σύζυγος και πατέρας Σταμάτης Περικλέους Μαυραγάνης. Ο πατέρας γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Αρτοτίνα την οποία λάτρευε χωρίς όρια. Ξεκίνησε, όπως και οι υπόλοιποι της γενιάς του, από το μείον (-) διεκδικώντας την επιβίωση και την στήριξη συγχωριανών, φίλων και συγγενών στο μέτρο των δυνατοτήτων του. Στο τελευταίο του ταξίδι στο χωριό τον Αύγουστο του '11 στάθηκε προφητική η ρήση του "...ζωντανός θέλω να πάω στο χωριό, όχι πεθαμένος." Από εκεί και πέρα ξεκίνησε την αντίστροφη πορεία του. Τώρα όλοι μας, περισσότερο από ποτέ, τον ζούμε μέσα από τις αισθήσεις της καρδιάς, του μυαλού, της ψυχής μας. Για όσους διαβάσουν αυτές τις γραμμές και έχουν το προνόμιο να είναι εν ζωή οι γεννήτορές τους έχουν την ευκαιρία να τους ζητήσουν συγγνώμη για όλα αυτά που έκαναν ή δεν έκαναν. Εγώ δεν την έχω πια.

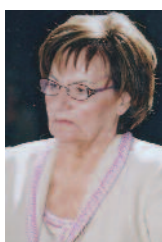
Περικλής Σταματίου Μαυραγάνης

ΕΛΕΝΗ ΤΣΕΛΙΟΥ-ΠΟΛΥΘΟΔΩΡΑΚΗ

Πέρασε ένας χρόνος από τότε που έφυγες για το Μεγάλο Ταξίδι, προς τα απεριόριστα Θεϊκά Πεδία.

Ελευθερώθηκες από την ανήκουστη απομόνωσή σου και τον πρωτάκουστο αποκλεισμό σου από οποιαδήποτε επικοινωνία με κάθε άνθρωπο, γενικά, σαν ενοχή, χωρίς καταδίκη ότι, σ' ακολούθησε κάποια περιουσία εάν ήσουν άρρωστη μόνο από εγκεφαλικό αλλά με όλες τις αισθήσεις σου τολμούσες όμως να θέλεις να μιλήσεις, ως αδύναμη και άντεξες αναζητώντας έτσι βοήθεια και πάλι βοήθεια, για ολόκληρα τριάμισι χρόνια.

Οι ασταμάτητες προσευχές μας στον Μεγάλο Θεό μας, Δημιουργό των Πάντων θα σε συνοδεύουν πάντα.

Γεώργιος Δημήτρη Τσέλιος

ΑΡΤΟΤΙΝΑ

Η ΓΕΝΕΤΕΙΡΑ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΙΑΚΟΥ

Δίμηνη ενημερωτική
πολιτιστική έκδοση
Ιδιοκτησία του Συλλόγου
Αρτοτινών Φωκίδας
Ν. Π. μη κερδοσκοπικό
Α.Φ.Μ. 090361430
Γραφεία: Αλκέτου 56 Βύρωνα
16232 Τηλ. & Fax: 210 7655568

Συντακτική επιτροπή:
Μαυραγάνης Ιωάννης
Βήλος Γεώργιος
Ράπτης Βασίλειος
Χριστοδούλου Κων/νος
Κατσαρός Κων/νος
Λάμπρου Αθανάσιος
Μαυραγάνης Περικλής

Παλιούρα Βασιλική
Τσιώτα - Μαυροπούλου Ελένη
Εκδότης - Διευθυντής:
Περικλής Μαυραγάνης
Τηλ. 210-2519336
Κιν. 6945799919
e-mail: periklis@mavraganis.gr

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση
Εκτύπωση - διεκπεραίωση
Εκδόσεις Γραφικές τέχνες
Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο. Ε.
Θεοδοσίου 23 Ίλιον Τ.Κ. 13121
Τηλ-Fax: 210 2619003
e-mail: karpouzi@otenet.gr

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Αλατά Ελένη	50€	Βήλος Θανάσης	25€
στη μνήμη Αθανασίου Αλατά		Κολοβός Αντώνης	15€
Κούρλη Μάρθα	20€	Κολοβού-Σακελαροπούλου Εύη..	10€
στη μνήμη Κούρλη Ιωάννου		Τσόγκας Θανάσης	25€
και Κούρλη Μαρίας		Κανούρης Δημήτρης	50€
Μπραούνος Γιάννης		Σούφλας Βασίλης	20€
του Ντίνου	250€	Ράπτης Β. Θανάσης.....	25€
Λαβίδας Αλέξανδρος	100€	Κουλόπουλος Γιώργος	50€
Κατσαβός Ευθύμιος.....	20€	Κουλοπούλου Βιργινία	30€
Μέρης Χρήστος Χρ.....	20€	Γιαννούζης Νίκος	20€
Μέρης Βασίλης Χρ.	20€	Τσόγκας Κώστας Αθαν.	30€
Μέρης Χρήστος	20€	Σέϊτος Θανάσης	40€
Δρόσος Κώστας	10€	Μιχαλοπούλου Ελένη	20€
Ψαράκης Ανδρέας	5€	Τσέλιος Χρήστος.....	25€
Σουμάλας Νίκος και Βασίλης ..	20€	Κολοβός Νίκος	100€
Παπανικολάου Μίμης	20€	Κολοβός Γιάννης Αριστ.	15€
Λάμπρου Αναστάσιος	10€	Μπατσαούρας Θανάσης	
Ανώνυμος φίλος		-Κολοβού Ευσταθία	20€
της Αρτοτίνας	50€	Κολοβός Αριστείδης	50€
Τριβήλος Κώστας	50€	Τζελέπης	
Καβουρίδης Βασίλης	50€	Σπύρος-Κώστας-Αθηνά	60€
Ράπτης Χρήστος	50€	Σιαπέρας Κώστας	20€
Μαυραγάνης Περικλής Κων.	50€	Τσέλιου Χριστίνα	20€
Μαστρογεωργίου Αθανάσιος	100€	Χριστοδούλου Χαράλαμπος	20€
Τσιτσή Γιάννης.....	50€	Κάππας Γιάννης.....	20€
Μασούρας Αριστοτέλης	50€	Κανούρης Παναγιώτης	20€
Θύμης Χρήστος	20€	Ζαρνίκος Χρήστος	30€
Πατακός Νίκος.....	20€	Ζαρνίκου Αγγελική	30€
Τσιώτα Δημήτρη	20€	Παλασκώνης Κώστας	35€
Πατακού Αικ. - Ιωάννου Γεωργ.	20€	Αποστολάκης Βαγγέλης	20€
Λαυρόπουλος Δημήτρης	20€	Παναγιωτίδης Στέλιος.....	20€
Τσέλιος Κώστας	20€	Μακρής Δημήτρης	30€
Τσέλιος Γιώργος	20€	Γιαννουδάκης Κώστας.....	50€
Τσέλιος Θανάσης	20€	Κατσούνης Κώστας και Ειρήνη	50€
Μανάφας Ζήσης	20€	Κουλός Αναστάσιος	50€
Τσιώτα Ελισάβετ	30€	Σαϊτης Σπύρος.....	20€
Μπραούνος Γιώργος	20€	Μαυραγάνης Περικλής Σταμ.	50€
Τσιώτας Αριστοτέλης	40€	Τσέλιος Γιώργος	150€
Κάππας Γιώργος	30€	Διέννης Δημήτρης.....	20€
Ρουφαγάλη Μαρία.....	50€	Κουτσόβουλος Γιάννης	50€
Μαρτέκα Ελένη	20€	Ζαχαρίας Νίκος (Ναύπακτος)....	50€
Τσιωρτέκη Αικατ.	20€		
Μπαρμπαλιά Δημ.	50€		
Τσαμαδιάς Σπύρος.....	30€		
Τσαμαδιάς Θανάσης	30€		
Παπαϊωάννου Αικ.	30€		
Γκίνης Κώστας.....	30€		
Βήλος Γιώργος	50€		

Προσέφεραν: Χριστοδουλίδης Αντώνης και Άννα 50€, Χριστοδουλίδης Νίκος 20€, Χριστοδουλίδου Ολυμπία 20€ στη μνήμη Παναγιώτου Ανάγνου και Καλομοίρας Χριστοδουλίδη.

Εκλογές στην Ομοσπονδία

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο που προέκυψε από τις εκλογές στις 14-1-12 είναι:

Πρόεδρος:
Αλούπης Δημήτρης (Διχώρα)
Αντιπρόεδρος:
Τρίγκας Γιάννης (Διχώρα)
Κωνσταντινίδης Στάθης (Περιβόλι)
Γεν. Γραμματέας:
Αλβέρτος Γιώργος (Αλποχώρι)
Ειδ. Γραμματέας:
Κοντός Θανάσης (Κερασιά)
Ταμίας:
Τσαγκρινού Μαρία (Δάφνος)
Δημ. σχέσεις:
Λάζος Παναγιώτου (Κάλλιο)

Μέλη:
Σαϊτης Κώστας (Κροκύλειο)
Νικολόπουλος Γιώργος (Ζοριάνο)
Παπαγεωργίου Γιώργος (Πενταγιού)
Τσατούχας Κώστας (Κουπάκι)
Κοντζιλέλου - Φρονίστα Γεωργία (Ψηλό Χωριό)
Χαραλαμπίδης Γιώργος (Κλήμα)
Μαυραγάνης Γιάννης (Αρτοτίνα)
Χολέβας Δημήτρης (Κονιάκος)
Ανέστος Γιώργος (Κόκκινος)
Κανέλλος Λεωνίδας (Κριάτσι)
Χαραλαμπίδης Δήμος (Τρίστενο)

Επαγγέλματα του... '50 στο χωριό

Υστερα από τον Εμφύλιο (1946-1949) η επιστροφή των Αρτοτινών στις εστίες τους ήταν αθρόα και ο καθένας επαναδραστηριοποιήθηκε στο επάγγελμά του. Τίποτα δεν ήταν σα και πρώτα! Όλα ήταν ρημαγμένα, τα σπίτια λεηλατημένα, τα χωράφια ακαλλιέργητα και η φτώχεια τούς «συνόδευε» όπως η σκιά τους.

Όμως υπήρχαν πλούσιες καρδιές, υπερφάνεια και αξιοπρέπεια. Αρκούσαν σ' αυτά που 'σόδευαν, χαιρόνταν αυτά που είχαν χωρίς να λυπούνται για όσα τους λείπουν και ο μολυσματικός «ιός» του δεν «πληρώνω», από έχοντες και μη... ήταν σχεδόν άγνωστος. Εμείς οι νεοέλληνες το πάθαμε σα τη γάτα που βρήκε λίγο αίμα πάνω σε μια λίμα κι άρχισε να το γλείφει με μανία. Δεν κατάλαβε όμως πως η λίμα τραυμάτισε τη γλώσσα της κι έτρωγε το δικό της αίμα.

Ας δούμε τώρα ποιες ήταν οι ασχολίες των κατοίκων τη δεκαετία του 1950 λίγο πριν αρχίσει η μεγάλη κάθοδος (μετανάστευση), των Δωριέων προς τα αστικά κέντρα για ανεύρεση εργασίας, σπουδές και καλύτερες συνθήκες ζωής.

Γεωργία: Ήταν η πολυπληθέστερη τάξη που μαζί με την κτηνοτροφία αποτελούσαν τους βασικούς πυλώνες της μικροοικονομίας του χωριού. Οι αγρότες χρησιμοποιούσαν ακόμα το Ησιόδειο άροτρο, το πατροπαράδοτο στενωτσάπι και το δρεπάνι. Μοχθούν από το πρωί μέχρι το βράδυ για να βγάλουν το ψωμί τους βουτηγμένο στον ιδρώτα του προσώπου τους.

Τα αλώνια: Χρησίμευαν για να αποφλοιώνει ο γεωργός το σιτάρι, το καλαμπόκι, τη σίκαλη κ.ά., ύστερα από ένα σωρό τουριστικές διαδικασίες και τα λιανόπαιδα ξεφάντωναν με τα ατέλειωτα παιγνίδια τους... Τα αλώνια, κυρίως διάλεγαν γύρω στα μεσάνυχτα, και οι νεράιδες και τα στοιχειά, για να «ζωντανέψουν» τη φύση... την ώρα που οι άνθρωποι βρίσκονταν στην αγκαλιά του Μορφέα...

Οι νερόμυλοι: Από Ιούλιο μέχρι Οκτώβριο η δουλειά ήταν πολλή, γι' αυτό δούλευαν μέρα και νύχτα με αμοιβή το ξάι. Τη νύχτα ο μυλωνάς κοιμόταν πάνω στα σακιά νανουρίζομενος από το δαιμονιώδη θόρυβο του νερού και της μυλόπετρας, απολαμβάνοντας «τον ομορφότερον και ελαφρότατον ύπνον» και ξυπνούσε αμέσως, αν ο μύλος σταματούσε... Γι' αυτό λένε πως ο μυλωνάς ξυπνά όταν ο μύλος δεν γυρνά.

Οι νερόμυλοι του Ντζέτου, του Σβέρκου, του Δουλαβέρη, του Γιαβρούτα και του Φλέγκα, που εξυπηρετούσαν τις ανάγκες του χωριού και της περιοχής βρίσκονται κατά μήκος των πηγών του Ευήνου. Ο επισκέπτης σήμερα διαπιστώνει μελαγχολικά, ότι τα ετοιμόρροπα κτίρια φέρουν βαθιά τα σημάδια του πανδαμάτορα χρόνου και το μόνο ζωντανό που μπορεί να συναντήσει κανείς μέσα στην απέραντη γαλήνη της σιωπής που επικρατεί, είναι κάποιες αγριόγατες τρομαγμένες κουκουβάγιες, κουνάβια και νυφίτσες. Για όσο καιρό υπάρχουν τα σημάδια τους θα θυμίζουν πως από τις μυλόπετρες τούτες περνούσαν το

κεχρεμπαρένιο καλαμπόκι και το ξανθό σιτάρι να γίνουν αλεύρι και ψωμί στη σκάφη από τα χέρια της μάνας για να θρέψει τη φαμίλια της.

Κτηνοτροφία: Η κτηνοτροφία ήταν νομαδική. Τους χειμερινούς μήνες κατέβαιναν στα ξέχονια χειμαδιά που το ξεροβόρι και το ανεμόβροχο ήταν πιο ήπια και από τέλος Απριλίου γύριζαν στα βουνά στα πλούσια βοσκοτόπια που βρίσκονται περιμετρικά του χωριού. Διόρθωναν τις στρούγκες και τα κονάκια και άρχιζαν να τυροκομούν.

Όσοι είχαν μικρότερα κοπάδια, διαχειμαζαν κοντά στο χωριό στα χαμηλώματα, τα απάγκια και προσήλια (καλύβια κ.ά.). Μαζί με τους άλλους προσμένανε τον ερχομό της Άνοιξης να λάμψει ο ήλιος στα βουνά, να λιώσουνε τα χιόνια για να βγάλ' η γη χορτάρι.

Πέρασαν πολλά χρόνια από τότε ... Τα γρέκια χορταριάσανε, ρημάξαν τα κονάκια, ο ρυθμικός χτύπος των κουδουνιών, η αητοκόκη φλογέρα του τσοπανόπουλου στις λαγκαδιές και τις ραχούλες, το αηδονάτο ερωτικό τραγούδι της βλαχοπούλας και το λεβέντικο παραπονιάρικο τραγούδι του γεροβοσκού βουβάθηκαν και δεν ακούγονται πια!!!!

Ο Κων/νος Μπραούνος, από τους τελευταίους εκείνης της... ηρωικής εποχής, προσφάτως εγκατέλειψε τα εγκόσμια πλήρης ημερών, κατάμεστος βιωμάτων και ποιμενικών εμπειριών. Ο **Απόστολος Κατσαρός** είναι ακόμα... μάχιμος και με το κοπάδι του... γυρίζει στ' αγαπημένα του λημέρια. Αλήθεια, πόσοι χειμώνες έριξαν πάνω του τη βροχή και το χαλάζι! Και πάλι ολόσιος είναι!

Κτίστες: «Σόμπολα και λάσπη κι όσο θέλεις κάτσε», πρόσταζε ο μάστορας το καλφούδι του. Τα λιθόκτιστα σπίτια μας είναι έργο των χεριών τους. Με το σφυρί στο χέρι λάξευαν τις πέτρες και τις έχτιζαν με τέχνη και επιμέλεια για νάχουν αντοχή στο χρόνο. Οι πιο γνωστές παρέες μαστόρων ήταν: Οι **Κατσαράιοι**, οι **Κακαλαίοι** και οι **Κουρλαίοι**.

Ξυλουργοί: Μετά τους χτίστες στο σπίτι έμπαιναν οι μαραγκοί. Με μια απλή μπλάνη, με το σκαρπέλο, το αρίδι και το χειροπρίονο έστηναν επί τόπου το εργαστήρι τους και κατασκεύαζαν τα πορτοπαράθυρα, πατώματα, νταβάνια και μπαλκόνια. Ο **Θανάσης Κολώνιας** είναι ο γεραιότερος του επαγγέλματος, που τα καλοκαίρια βρίσκεται παρών.

Σαγματοποιοί: Η μεταφορά των αγροτικών προϊόντων, των ξύλων και η άροση της κακοτράχαλης γης γίνονταν με τα ζώα. Ο **Γιάν. Κανούρης** και ο **Γεώρ. Κουλός** επιδιόρθωναν τα παλιά σαμάρια και κατασκεύαζαν καινούρια, για να παραδίδουν τα ζώα σαμαρωμένα στη δούλεψη των αφεντάδων τους.

Κουρείς: Σε μια γωνιά των καφενείων **Σιώκη** και **Λαμπρόγιαννου** αντίστοιχα είχαν στήσει τα κουρεία τους ο **Παπαδόγιαννος** και ο **Μιλτ. Μαυραγάνης**. Χειρίζονταν καλά το ψαλίδι και το ξουράφι, όμως η χειροκίνητη μηχανή τους τσιμπούσε και πονούσε. Θυμάμαι ένα γειτονόπουλο που το κυνηγούσε ο πατέρας του να το πιάσει για να το πάει με το ζόρι για κούρεμα.

Τσαγκάρηδες: Περισσότερο ασχολούνταν να διορθώνουν και να βάζουν φόλες και σόλες στα παλιά παρά να κατασκευάζουν καινούρια υποδήματα. Ο **Γιώργος Αυέρος** αυτοαποκαλείτο «καθηγητής» του παπουτσιού και ο **Περικλής Τσούμας** ήταν ο τελευταίος τσαρουχάς.

Ραφτάδες: Ένας-δυό ραφτάδες και πολυάριθμες μοδίστρες έραβαν τα δίμιτα του αργαλειού, τα ντρίλια (πρόγονοι του τζιν), τα γυαλιστερά τσελβόλ και σπάνια κασμίρια για... κανένα γαμπριάτικο κουστούμι. Θυμάμαι τον **Πάνο Κούστα** που μου έραψε το πρώτο κουστούμι από ύφασμα τσελβόλ και μόλις το πήρε η πρώτη βροχή έγινε για πέταμα. Καλά λένε πως ότι λάμπει δεν είναι χρυσός.

Παντοπώλες: Ο **Ντίνος Μαμαλούγκας**, ο **Γεώργ. Μπραούνος**, οι **Δουλαβεραίοι** και ο **Βασ. Κοτρώνης**, που ο τελευταίος κλείνει τον κύκλο των επαγγελματιών του δραστηριοτήτων στο βωμό του κέρδους, χωρίς ωράριο και ρεπό νυχθημερόν εξυπηρετούσαν την πελατεία τους. Οι **Δουλαβεραίοι** ήταν και οργανοπαίχτες. Ο **Θαν. Μαχαιράς** με το βιολί του συμπλήρωνε επαξίως την κομπανία που πρόσφερε νότες ευθυμίας, κεφιού και ξεφαντώματος στους γάμους και τα πανηγύρια.

Εκκλησία: Κυριακές και μεγαλογιορτές είναι μέρες ξεκούρασης, περισυλλογής και κοινής προσευχής, γι' αυτό όλες οι στράτες οδηγούσαν στον πολιούχο Αφέντη Άι-Γιώργη: Με δέος και κατάνυξη συμμετέχουν στα ιερά δρώμενα και οι προσευχές αναπέμπονται... ως θυμίαμα ενώπιόν Του.

Οι ταβέρνες ήταν τόσο κοντά στην έξοδο του ναού, ώστε τα μεζεκλίκια, που ψήνονταν, «χάιδευαν» τα μάτια, η αναδυόμενη κνίσα ερέθιζε ευχάριστα τη μύτη και αναμόχλευαν την όρεξη. Οι γαστρίμαργοι «στρώνονταν» σ' αυτές και... άλλοι στα καφενεία για το παραδοσιακό καφεδάκι ψημένο στη χόβολη. Ο **Βασ. Ζαρνίκος**, νεαρός στο επάγγελμα, αλλά επιδέξιο μαχαίρι μας έλεγε: «φάτε όσο θέλετε και πληρώστε ό,τι θέλετε».

Αστυνομία: Ο Ενωματάρχης με τέσσερους-πέντε χωροφύλακες εγγυώνται την τάξη και την ασφάλεια της περιοχής. Ακόμα δυο αγροφύλακες με τη σφυρίχτρα στο στόμα και «φτερά», στα πόδια ήταν άγρυπνοι φρουροί, για να προλαμβάνουν τις αγροζημιές.

Δημοτικό Σχολείο: Φοιτούσε ικανός αριθμός πειθαρχημένων και επιμελών μαθητών. Δάσκαλοι αξεπέραστοι με αγαπώσα αυστηρότητα που μερικές φορές άγγιζε το πατροπαράδοτο παιδαγωγικό αξίωμα.

«Ο μη δαρείς παις ου παιδεύεται», οδήγησαν τα πρώτα σχολικά μας βήματα με το κοντύλι και την πλάκα, το καλαμάρι και την πένα και το λαγοπόδαρο για το σβήσιμο του μαυροπίνακα.

Κάπως έτσι ήταν δομημένη η κοινωνία των ορεινών χωριών, που έσφυζαν από ζωή, στηριγμένη σε αληθινές και υγιείς βάσεις ικανές ν' αντέξουν και στις πιο ισχυρές οικονομικές... δονήσεις.

Νικ. Μαυραγάνης

“Η διαχρονικότητα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας

Καθημερινά όλοι μας βιώνουμε την ελληνική κρίση πολύ έντονα. Αυτή μπορεί να είναι οποιασδήποτε μορφής, όπως οικονομική, κοινωνική, πολιτική, πνευματική. Έτσι, απ’ αυτή την πολύμορφη κρίση δε θα μπορούσε να ξεφύγει και το σχολείο (χώρος διαμόρφωσης και καλλιέργειας της πνευματικής φύσης του ατόμου) το οποίο οδεύει κι αυτό από το κακό στο χειρότερο.

Η προαναφερθείσα κατάσταση δεν πρέπει να μας γεμίζει απαισιοδοξία. Αντιθέτως, επείγει η αναζήτηση τρόπων-μέσων που θα μας κάνουν να ξεφύγουμε απ’ αυτή τη θλιβερή πραγματικότητα.

Φρόνιμο θα ήταν λοιπόν η ύπαρξη και η διατήρηση ουσιαστών μαθημάτων στα ελληνικά σχολεία. Ένα από αυτά είναι και το μάθημα των αρχαίων ελληνικών. Για το συγκεκριμένο μάθημα ακούγονται κατά καιρούς πολλά και διάφορα του τύπου: “Είναι μία ξένη και νεκρή γλώσσα. Δεν είναι αναγκαίο στη ζωή μας” κτλ.

Αυτά ειπώνονται κατά κύριο λόγο από παιδιά κατευθύνσεων διαφορετικών της θεωρητικής και από μία μερίδα συγκεκριμένων επιστημόνων. Το αποτέλεσμα είναι να τίθεται επί τάπητος η πιθανότητα κατάργησης διδασκαλίας από το πρωτότυπο αρχαίο κείμενο και η ύπαρξη μόνο μαθημάτων αρχαίων από μετάφραση. Αυτό θα ήταν απaráδεκτο και μόνο αρνητικά θα επέφερε. **Τα αρχαία ελληνικά δεν είναι ξένη γλώσσα, αλλά είναι η δική μας γλώσσα, ο πολιτισμός μας.**

Τι εννοούμε όμως όταν αναφερόμαστε στον όρο “γλώσσα”; Ο καθηγητής γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, **Χριστόφορος Χαραλαμπίδης** αναφέρει πως εθίσται οι ορισμοί που διατυπώνονται να τονίζουν μία μόνο πλευρά της γλώσσας (δηλαδή: όργανο επικοινωνίας, διατύπωση σκέψεων και ιδεών, αυθαίρετο σημειακό σύστημα, διαπροσωπικό σύστημα σημείων), ή να αντανakλούν τις απόψεις μιας ορισμένης γλωσσολογικής σχολής, όπως για παράδειγμα ο Saussure την όρισε ως “σύστημα σημείων που εκφράζουν ιδέες”. Έχοντας υπ’ όψιν τα παραπάνω, δυνάμεθα να προχωρήσουμε στη διατύπωση και εν συνεχεία στην κατανόηση της άποψης περί ιστορικής συνέχειας και “αυτοχθονίας” της ελληνικής γλώσσας. Ένα ατράνταχτο τεκμήριο για τον ισχυρισμό αυτόν είναι το γεγονός ότι οι περισσότερες, αν όχι όλες, από τις ομηρικές λέξεις (8ος αι. π.Χ.) έχουν διασωθεί μέχρι σήμερα, όπως για παράδειγμα οι λέξεις, άνδρας, άνθρωπος, πόλεμος, άρμα, θώραξ κτλ. Ακόμη πάρα πολλές ομηρικές λέξεις υπάρχουν στη νέα ελληνική μέσω των παραγώγων, λόγου χάριν από το “ύδωρ” έχουμε το υδραγωγείο, την αφυδάτωση, από το “δέρkw” το οξυδερκής κτλ. Εκτός αυτών, πολλές λέξεις της Γραμμικής Β’ ως “προγόνου” της αρχαίας ελληνικής έχουν παραπλήσια προφορά με αυτή της νεώτερης ελληνικής, όπως η λέξη “teo” που σημαίνει θεός/θεοί, “teke” που σημαίνει θήκη κ.α.

Συνεπώς δεν είναι τυχαίες οι διατυπωμένες απόψεις μεγάλων πνευματικών ανθρώπων, όπως αυτή του **Οδυσσέα Ελύτη**: «Εγώ δεν ξέρω αν υπάρχει παρά μία μόνο γλώσσα, η ενιαία ελληνική γλώσσα. Σήμερα λέμε ο ουρανός, η θάλασσα, ο ήλιος, η σελήνη, ο άνεμος, όπως έλεγαν η Σαπφώ (740 π.Χ.) και ο Αρχίλοχος (740 π.Χ.)». Ο **Σεφέρης** τονίζει απ’ την πλευρά του: «Από την εποχή που μίλησε ο Όμηρος ως σήμερα, μιλούμε, ανασταίνουμε και τραγουδούμε την ίδια γλώσσα». Επίσης, ο **R. Browning** στο “Medieval and Modern Greek” (Cambridge 1969) πολύ χαρακτηριστικά λέγει: «Δεν αποτελεί υπερβολή να τονισθεί το γεγονός ότι η ελληνική δεν είναι μια σειρά από ξένες γλώσσες αλλά μία και ενιαία γλώσσα. Αν κάποιος

θέλει να μάθει ελληνικά δεν έχει ιδιαίτερη σημασία αν θα αρχίσει από τον Όμηρο, τον Πλάτωνα, την Καινή Διαθήκη, το έπος του Διγενή Ακρίτα ή τον Καζαντζάκη».

Πριν προχωρήσουμε, άξιο αναφοράς είναι οι αρχαίες ελληνικές διάλεκτοι και η ταξινόμησή τους. Ο **Γεώργιος Χατζιδάκης**, ο οποίος υπήρξε ένας από πρωτεργάτες της θεμελίωσης της επιστήμης της γλωσσολογίας στην Ελλάδα και πρώτος καθηγητής της Γλωσσολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, συμπλήρωσε την κλασική ταξινόμηση του Kretschmer, καθώς καθόρισε ιδιαίτερη κατηγορία, τις “ανάμικτες” διαλέκτους για να κατατάξει σ’ αυτές τη Μακεδονική και την Παμφυλιακή, που εμφανίζουν στοιχεία αχαιικά ανάμικτα με δωρικά. Έτσι η ταξινόμηση του **Χατζιδάκη** σε διαλέκτους και υποκατηγορίες διαλέκτων έχει ως εξής: **α) Ανατολική ή Ιωνική-Αττική** (Ιωνία Μ. Ασίας, Αττική, Κυκλάδες, Θάσος, Εύβοια), **β) Αχαιική** (1. Βόρεια ή Αιολική στην Αιολίδα της Μ. Ασίας, Λέσβο, Τένεδο, Θεσσαλία και Βοιωτία, 2. Νότια στην Αρκαδία και Κύπρο), **γ) Βορειοδυτική ή Δωρική** (Ηπειρος, Αιτωλοακαρνανία, Φθιώτιδα, Φωκίδα, Λοκρίδα, Ηλεία, Αχαΐα, Λακωνία, Μεσσηνία, Αργολίδα και Αίγινα, Κόρινθος, Μέγαρο, Κρήτης, Δωδεκάνησος) και **δ) Ανάμικτες**: (1. Μακεδονική: ΒΔ και Αιολική, 2. Παμφυλιακή: Δωρική και Αχαιική). Με βάση τα παραπάνω παρατηρούμε ότι στον ελληνικό κόσμο έχουμε μεγάλη διαλεκτική διάσπαση, πράγμα το οποίο οφείλεται στην έλλειψη ευρύτατης επικοινωνίας και στην πολιτική αυτοτέλεια με τη μορφή της πόλεως-κράτους, που ευνοούσε και τη γλωσσική υποτέλεια. Ο καθηγητής **Γεώργιος Μπαμπινιώτης** στο βιβλίο του “Συνοπτική ιστορία της ελληνικής γλώσσας” ισχυρίζεται πως παρά την τόσο μεγάλη διαλεκτική διαφοροποίηση, η ελληνική γλώσσα δε διασπάστηκε σε επιμέρους θυγατρικές γλώσσες όπως έγινε με τις νεολατινικές γλώσσες. Συνεχίζει ο κ. **Μπαμπινιώτης** τονίζοντας πως η βαθιά εθνική συνείδηση, δηλαδή της κοινής καταγωγής και της κοινής θρησκείας, το “όμαιμον” και το “ομόθρησκον”, τους έκαναν να αισθάνονται μεταξύ τους ένα στενότερο γλωσσικό δεσμό, μία κοινή γλώσσα (“ομόγλωσσον”). Έτσι η διαλεκτική διαφοροποίηση δεν εξελίχθηκε ποτέ σε πλήρη γλωσσική διαφοροποίηση.

Συμπερασματικά, βάσει όλων αυτών των σοβαρών επιστημονικών επιχειρημάτων, δε νοείται να περάσει από το μυαλό κανενός φρόνιμου ατόμου η υποψία πως τα αρχαία ελληνικά είναι μία ξένη γλώσσα. Εμείς ως Έλληνες τι οφείλουμε να πράξουμε; Τίποτε άλλο απ’ το να επιδιώξουμε την άμεση επαφή με την αρχαία ελληνική γραμματεία, πρωτίστως μέσα από το εκπαιδευτικό σύστημα και μετέπειτα στη ζωή του ο καθείς ακολουθώντας το δύσκολο αλλά ταυτόχρονα γοητευτικό δρόμο της δια βίου μάθησης. Μέσω αυτής της πρακτικής δυνάμεθα να βελτιωθούμε ως “έλλογα” όντα και να δημιουργήσουμε κάποτε την ιδανική “Πολιτεία” του Πλάτωνα. Πώς θα πραγματοποιηθεί αυτό όμως; Με μεθοδικότητα και ασταμάτητη μελέτη των αρχαίων ελληνικών απ’ το πρωτότυπο (αυτονόητο είναι πως η χρήση βιβλίων με μεταφράσεις και πραγματολογικά - ερμηνευτικά σχόλια είναι απαραίτητη). Αυτή η μελέτη θα μας ανοίξει ορίζοντες σε διάφορους τομείς από τη φιλοσοφία και την ηθική ως το βασικό σκοπό της ζωής, από την αισθητική, την ορθή χρήση της γλώσσας ως τη δυνατότητα σύλληψης της διαλεκτικής σχέσης της γλώσσας με τις ξένες, καθώς επίσης και με τις διάφορες σπουδές. Πιο αναλυτικά:

Φιλοσοφία - ηθική

Η ηθική είναι κλάδος της φιλοσοφίας που ασχολείται με ερωτήματα όπως: ποιες ανθρώπινες πράξεις είναι αποδεκτές και ορθές και ποιες ανάρμοστες και λανθασμένες. Είναι αλήθεια όμως πως σπάνια υπάρχει συμφωνία απόψεων ανάμεσα σ’ αυτούς που ασχολούνται. Όπως και να ‘χει, ο νέος διαβάζοντας και κατανοώντας τα σπουδαία αρχαία ρητά, θα είναι σε θέση να ωριμάσει και να καλλιεργήσει τον εαυτό του. Ο δρόμος της ζωής του θα βριθεί από αρετή και δικαιοσύνη. Παρατίθενται παρακάτω γνωστές χαρακτηριστικές φράσεις - γνωμικά ηθικού πάντα περιεχομένου όπως: “Μέτρον άριστον” (Πβ. Κλεόβουλος, Ι. 63. Πβ. επίσης Ησίοδο, έργα και ημέραι, 692, Πινδ., Πυθ., ΙΙ 64 και απόσπασμα 110) η οποία φράση σημαίνει αποφυγή των άκρων σε ό,τι πράττουμε και η επικράτηση της μετριοπάθειας και της εγκράτειας. Ανάλογη φράση με την παραπάνω είναι και η εξής: “Μηδέν άγαν” (επιγραφή στο Δελφικό μαντείο) η οποία σημαίνει να μην κάνεις τίποτα υπερβολικό. Μία ακόμη εξαιρετική ρήση είναι: “αρχή άνδρα δείκνυσι” (Πβ. Αριστ. Ηθ. Νικ., V1.16 (1130a). Η έκφραση αυτή αποδίδεται στον Βίαντα τον Πριηνέα. Πβ. και Σοφ., Αντιγ., 175-177), στην οποία τονίζεται πως η εξουσία είναι αυτή που φανερώνει τον πραγματικό χαρακτήρα του ανθρώπου. Όταν άρχει κάποιος, θέτει προτεραιότητες και συμφέροντα, είτε πρώτα τα προσωπικά είτε τα συλλογικά. Επιπρόσθετα, οι νέοι ερχόμενοι σε επαφή με την αρχαία ελληνική γραμματεία θα απαλλαχθούν από τη ματαιοδοξία, αφού ο σκοπός της ζωής τους αλλάζει αν κατανοήσουν φράσεις του τύπου: “εν οίδα ότι ουδέν οίδα” (Σωκράτης) ή και το “νους υγιής εν σώματι υγιεί”. Όλες αυτές οι φράσεις και άλλες πολλές, αμέτρητες, κρύβουν μία φιλοσοφία, ένα δρόμο προς την Αλήθεια. Ποιος θα έλεγε σήμερα αυτό που συνήθιζε να λέει ο Σωκράτης: “Ενα γνωρίζω, πως δεν ξέρω τίποτα”. Μ’ αυτή την έκφραση, την απαλλαγμένη από κάθε υπόλειμμα εγωισμού, ανοίγεται αυτόματα ο δρόμος για ένα ατελείωτο ταξίδι γνώσης και δια βίου μάθησης, καθώς ποθείς να μαθαίνεις συνεχώς καινούρια πράγματα. Για την χιλιεπιωμένη, αλλά καθόλα σοφότατη ρήση: “νους υγιής εν σώματι υγιεί” τι μπορεί να πει κανείς; Πρόκειται για τον πιο ολοκληρωμένο ορισμό της “καλοκαγαθίας” (ο ιδεώδης χαρακτήρας του ανθρώπου που συνδυάζει το σωματικό κάλλος με την ηθική τελειότητα).

Πέραν τούτων, πρωταρχικής σημασίας είναι και η επαφή των νέων με αρχαία δράματα (τραγωδίες, κωμωδίες), αφού σ’ αυτά εντοπίζονται αξίες και συμπεριφορές αξίες να μνημονευθούν και να αναλυθούν. Παραδείγματος χάριν, στις τραγωδίες ο ήρωας φθάνει σε αδιέξοδο και η μόνη λύση είναι να χρησιμοποιήσει τη λογική προκειμένου να σωθεί ο ίδιος και τα άτομα που αγαπάει. Η προσεκτική παρακολούθηση του τρόπου σκέψης του εκάστοτε ήρωα μας κάνει να αναπτύξουμε το κριτικό μας πνεύμα και να κατανοήσουμε τη φιλοσοφία του. Παράλληλα, συναισθηματικά, όπως αγωνία, συγκίνηση και κάθαρση στο τέλος των έργων μας ωριμάζουν ψυχικά.

Αισθητική

Στις μέρες μας εθίσται η έλλειψη αισθητικών κριτηρίων που έχει ως αποτέλεσμα την υποτίμηση της καθημερινής μας ζωής. Ο νέος ερχόμενος σ’ επαφή με τ’ αρχαία ελληνικά, θα ανακαλύψει - υποψιαστεί - το μεγαλείο των επιτευγμάτων των προγόνων. Άμεσο φυσικό επακόλουθο είναι η

και η αναγκαιότητα διατήρησής της στα σχολεία"

Συνέχεια από τη σελ. 4

αναζήτηση των έργων τέχνης. Έτσι, ο ενδιαφερόμενος, αναπόφευκτα, θα επισκεφτεί μουσεία με εκθέματα τα οποία παρατηρώντας τα προσεκτικά και μελετώντας τους διάφορους ρυθμούς και τεχνικές θα είναι σε θέση, από 'κεί και έπειτα, να ξεχωρίζει το αισθητικά ωραίο απ' το κακόγουστο. Η ζωή του εν γένει θα χαρακτηρίζεται από τον όμορφο περίγυρο.

Χρήση γλώσσας

Όσο σημαντικά καθίστανται τα ανωτέρω θετικά επακόλουθα, της ενασχόλησης δηλαδή με τ' αρχαία ελληνικά, άλλο τόσο υψίστης σημασίας είναι και η δεξιότητα που αποκτά κανείς στο λόγο του. Με την τριβή το άτομο θα φθάσει μεθοδικά σε πολύτιμες κατακτήσεις, γραμματικές, συντακτικές. Ειδικότερα, θα έχει τη δυνατότητα να εξηγεί φαινόμενα τα οποία θα τον απομακρύνουν απ' τα συνηθισμένα γλωσσικά λάθη που κάνουμε όλοι μας, όπως για παράδειγμα είναι η λέξη "πενταήμερη" αντί του σωστότερου "πενθήμερη", διότι η λέξη "ημέρα" δασύνεται. Εκτός αυτού, η κατανόηση του αρχαίου ελληνικού συντακτικού δύναται να

σταθεί ως αρωγή προς τη βελτίωση του λόγου μας, επειδή τον οριοθετούμε και τον βάζουμε σε μια λογική σειρά, αποφεύγοντας τους σολοικισμούς.

Διαλεκτική σχέση της αρχαίας με άλλες σπουδές και γλώσσες

Η αρχαία ελληνική δεν είναι καθόλου νεκρή γλώσσα, άλλωστε επιβεβαιώνεται από τις προηγούμενες αναφορές, αλλά θα τη χαρακτηρίζαμε ολοζώντανο οργανισμό, αφού συνδέεται άμεσα και με ξένες γλώσσες. Όσο περίεργο κι αν ακούγεται πάρα πολλές ομηρικές λέξεις "ζουν" στις ξένες γλώσσες. Στο "Λεξικό διεθνών λέξεων του Ομήρου", ο **Κώστας Δούκας**, στον πρόλογό του, αναφέρει πως η Γαλλική γλώσσα από 650 περίπου ομηρικές λέξεις δημιούργησε πάνω από 7.000 λέξεις, ενώ η Αγγλική 8.000 και πλέον. Κατά συνέπεια, ο νέος μελετώντας την αρχαία ελληνική θα αναγνωρίζει σε ξένες γλώσσες τις ρίζες των λέξεων και την προέλευσή των. Διαλεκτική ακόμα θα μπορούσε να λεχθεί πως είναι η σχέση της αρχαίας και με τις θετικές επιστήμες. Ο Πλάτων στην πύλη της Ακαδημίας του είχε μια επιγραφή η οποία έλεγε: "μηδεις αγεωμέτρητος εισίτω",

δηλαδή να μην μπει κανείς στη σχολή που δε γνωρίζει γεωμετρία. Απ' αυτό κατανοούμε πως ο Πλάτων θεωρούσε, τις επιστήμες ως αλληλοσυμπληρούμενες. Η μία δε μπορεί να υπάρξει χωρίς την άλλη. Όποιος τα καταφέρνει στα μαθηματικά, στο συντακτικό θα ανταπεξέλθει, αφού κι αυτό είναι "μαθηματικά".

Επίσης, ας μην ξεχνάμε τις εν γένει επιρροές της αρχαιότητας στην Αναγέννηση, η οποία περιλαμβάνει την επανασύνδεση με την κλασική αρχαιότητα.

Συμπέρασμα

Μετά απ' όλα αυτά, δε νοείται η μη ύπαρξη των αρχαίων ελληνικών στα σχολεία, αφού αυτά είτε το θέλουμε είτε όχι είναι στη ζωή μας. Εμείς ως Έλληνες δεν έχουμε τίποτε άλλο να κάνουμε από το να εκμεταλλευτούμε την πλούσια κληρονομιά μας, ο καθένας με το δικό του τρόπο και όσο μπορεί, ούτως ώστε να βελτιωθούμε ως μονάδες και μετέπειτα ως κοινωνία. Τι άραγε αισθανόμαστε, όταν ακούμε ξένους να απαγγέλουν Όμηρο; "Μ...νιν ...ειδε θε..."

**Αριστοτέλης Τσάμαλος,
Φοιτητής Φιλολογίας**

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΡΤΟΤΙΝΩΝ

Συνέχεια από τη σελ. 1

λογο Αρτοτινών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η ψήφιση του Ν. 3896/2011, βάσει του οποίου από την 1η Αυγούστου 2011 όλα τα έντυπα συλλόγων, φορέων και λοιπών οργανώσεων έχουν πάψει να έχουν την πολύ σημαντική για τη βιωσιμότητά τους ταχυδρομική ατέλεια και αναγκάζονται πλέον να πληρώνουν στο ακέραιο όλο το ποσό των ταχυδρομικών τελών. Εξ αυτού

2. Εφημερίδα «Αρτοτίνα»: Η εφημερίδα έγινε έγχρωμη, γεγονός που σήμαινε αύξηση του κόστους. Για την διατήρηση του κόστους στα προηγούμενα επίπεδα αποφασίστηκε η προσαρμογή των διαστάσεων της εφημερίδας σε αυτές της πλειοψηφίας αντίστοιχων εφημερίδων που εκδίδει η πλειοψηφία αντίστοιχων τοπικών συλλόγων. Πέραν του εικαστικού μέρους, η ύλη της εφημερίδας εμπλουτίστηκε με θέματα τοπικού/δημοτικού ενδιαφέροντος.

3. Αποστολή επιστολής στον Δήμαρχο Δωρίδας με αίτημα για άμεση συνάντηση. Στην εν λόγω επιστολή, μεταξύ άλλων, επισημάνθηκε ότι η Αρτοτίνα χρειάζεται περισσότερο από ποτέ την ενεργή και έμπρακτη συμπαράσταση και συνδρομή του Δήμου Δωρίδας, αφού η ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά της Αρτοτίνας αποτελεί πλέον κληρονομιά του Δήμου Δωρίδας.

4. Συνάντηση με τον Δήμαρχο Δωρίδας στην οποία αναλύθηκαν κατά τρόπο διεξοδικό τα ζητήματα που αφορούν στην Αρτοτίνα.

5. Εορτασμός 25ης Μαρτίου στην Αρτοτίνα: ο Σύλλογος κατέθεσε στεφάνι στον ανδριάντα του Αθανασίου Διάκου και προσέφερε στους παρευρισκόμενους καφέ, γλυκά και αναψυκτικά.

6. Διάκεια 2011 (Λαμία 29.04.2011): Ο Σύλλογος κατέθεσε στεφάνι στον ανδριάντα του Αθανασίου Διάκου στη Λαμία.

7. Αποστολή επιστολής προς την Τοπική Κοινότητα Αρτοτίνας με σειρά προτάσεων για έργα υποδομής και εξωραϊσμού στην Αρτοτίνα.

8. Διοργάνωση 3ης Βραδιάς Νεολαίας στο Club Sideradiko.

9. Διοργάνωση Διακείων και Φλάμπουρου τον Αύγουστο στην Αρτοτίνα με την έμπρακτη συνδρομή του Δήμου Δωρίδας.

10. Εορτασμός 28ης Οκτωβρίου στην Αρτοτίνα: ο Σύλλογος κατέθεσε στεφάνι στο μνημείο των πεσόντων και προσέφερε στους παρευρισκόμενους καφέ, γλυκά και αναψυκτικά.

11. Αποστολή επιστολής προς το περιοδικό «Ο Κόσμος της Ελληνίδος» με τη συνδρομή του κ. **Αθανασίου Γ. Βήλου** σχετικά με την γενέτειρα του Αθανασίου Διάκου.

12. Έκδοση Ημερολογίου 2012 με την συνδρομή του κ. Θανάση Κ. Τσόγκα.

Μετά το πέρας του απολογισμού του Προέδρου του Συλλόγου Αρτοτινών, τον λόγο έλαβε ο κ. **Αριστείδης Κολοβός**, ο οποίος, με την ιδιότητά του ως μέλους της τριμελούς Εξελεγκτικής Επιτροπής παρουσίασε την έκθεση της Επιτροπής περί των οικονομικών του Συλλόγου:

• Συνολικά Έσοδα:	13.438,00€
• Συνολικά Έξοδα:	13.657,19€
• Υπόλοιπο τραπεζής:	1.985,03€
• Στην κατοχή του Ταμία προς τρέχοντα έξοδα:	186,58€
• Σε βιβλιάριο Εθνικής Τραπέζης:	6.725,98€

Στη συνέχεια, και αφού απαλλάχθηκε ομόφωνα το Διοικητικό Συμβούλιο για τα πεπραγμένα του έτους 2011, τον λόγο έλαβαν οι παρευρισκόμενοι.

Αναφορικά με τις εκδηλώσεις «Διάκεια», η κα. **Βούλα Κανούρη** πρότεινε να περιοριστούν οι κατηγορίες των αθλητών και να συμπεριληφθούν εκδηλώσεις πολιτιστικού χαρακτήρα. Ως προς το Μουσείο τόνισε ότι –τουλάχιστον κατά τους καλοκαιρινούς μήνες- πρέπει να παραμένει ανοικτό. Αναφορικά με την εφημερίδα, ο κ. **Κων/νος Τσέλιος** τάχθηκε υπέρ της μετατροπής της εφημερίδας στην πρότερη κατάσταση, δηλ. στην ασπρόμαυρη εκτύπωση και στις μεγαλύτερες διαστάσεις. Περαιτέρω πρότεινε να μην αποστέλλονται ταχυδρομικώς στην Αρτοτίνα αλλά να τις μεταφέρει όποιος τυχαίνει να ανέβει στο χωριό και να τις εναποθέτει στα τοπικά καταστήματα.

του λόγου το συνολικό κόστος εκάστου φύλλου της «ΑΡΤΟΤΙΝΑΣ» έχει ήδη αυξηθεί κατά 60%.

Ως προς το θέμα των ετήσιων συνεστιάσεων, ο Πρόεδρος ανέφερε ότι η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για την μη διοργάνωση συνεστίας τόσο πέρυσι όσο και φέτος βασίστηκε αποκλειστικά στην ιδιαίτερα αυξημένη πιθανότητα ανεπαρκούς προσέλευσης των φίλων της Αρτοτίνας λόγω της ασφυκτικής οικονομικής κατάστασης που βιώνει σήμερα κάθε νοικοκυριό και κατ' επέκταση κάθε Αρτοτινός.

Ως προς τις επιμέρους δραστηριότητες του Συλλόγου, αυτές συνοψίστηκαν ως εξής:

1. Κοπή Πίτας και Αρχαιρεσίες στις 30 Ιανουαρίου 2011.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΠΟΓΟΝΩΝ ΤΩΝ ΚΑΛΤΣΑΙΩΝ - ΣΚΑΛΤΣΑΙΩΝ

Ιανουάριος 2012

Με αφορμή την παρουσίαση του Γενεαλογικού Δένδρου των Καλτσαίων - Σκαλτσαίων, με τα απανταχού κλαδιά, ένας αριθμός των οποίων δημοσιεύθηκε ήδη, και την επιδίωξη συγκέντρωσης στοιχείων δημοσίευσης και των υπολοίπων κλαδιών

«Χρεωστάμε σ' όσους ήρθαν, πέρασαν, θα 'ρθούνε,

θα περάσουν κριτές θα μας δικάσουν, οι αγέννητοι, οι νεκροί». Κωστής Παλαμάς

Γίνεται γνωστό στους απογόνους των Καλτσαίων-Σκαλτσαίων ότι μία ομάδα από αυτούς ανέλαβε την πρωτοβουλία:

1ον) Να ιδρύσει «Σύλλογο των Απανταχού Απογόνων των Καλτσαίων-Σκαλτσαίων».

2ον) Να συντάξει την Ιδρυτική (του Συλλόγου) πράξη και το Καταστατικό αυτού.

Η Ιδρυτική πράξη και το Καταστατικό, υπεγράφησαν από 40 περίπου απογόνους, ιδρυτικά μέλη, κάτοικοι όλοι Αθηνών - Πειραιώς, εκπροσωπούντες κλαδιά των απογόνων των Καλτσαίων-Σκαλτσαίων, διαφόρων περιοχών.

Η αίτηση, για την έγκριση του Καταστατικού, κατετέθη στο αρμόδιο Πρωτοδικείο Αθηνών, από τον Ιούλιο του 2011. Δυστυχώς λόγω του φόρτου εργασιών των Δικαστηρίων η δικασίμος ορίστηκε τελικά για την 12-3-2012.

Η επωνυμία, η έδρα και οι σκοποί του Συλλόγου έχουν ως ακολούθως:

Επωνυμία: **ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΠΟΓΟΝΩΝ ΤΩΝ ΚΑΛΤΣΑΙΩΝ-ΣΚΑΛΤΣΑΙΩΝ**

Αγγλική επωνυμία: The International Association of the Members of the Greater Kaltsas / Skaltsas Family

Έδρα: Προσωρινώς και μέχρι ενοικιάσεως ή αγοράς γραφείων του Συλλόγου, στη διεύθυνση Ωλένου 26-28, Τ.Κ. 11362 Αθήνα.

Επικοινωνία: τηλέφωνο σταθερό 210-8238376, κιν. 6942220620, fax 210-8250594 και ηλεκτρονικά e-mail: kaltsasb@hotmail.gr

Προβλέπεται επίσης η ίδρυση περιφερειακών Γραφείων - Εντευκτηρίων ευθύς ως δημιουργηθούν οι αναγκαίες προϋποθέσεις.

Σκοποί:

1) Αναζήτηση και συγκέντρωση γραπτών ιστορικών πηγών αλλά και προσωπικών μαρτυριών και πληροφοριών παραδόσεων αναφερόμενων σε προσφορά υπηρεσιών των προγόνων των Καλτσαίων - Σκαλτσαίων στο Έθνος και στις τοπικές κοινωνίες.

2) Αναζήτηση αγνώστων μέχρι σήμερα κλάδων του Γενεαλογικού Δένδρου των Καλτσαίων-Σκαλτσαίων.

3) Επαφή με τους αποδήμους Καλτσαίους - Σκαλτσαίους και ενημέρωση για την ίδρυση του Συλλόγου με ταυτόχρονη πρόσκληση να εγγραφούν σε αυτόν.

4) Αλληλογνωριμία των μελών του Συλλόγου.

5) Επικοινωνία και αλληλοενημέρωση των μελών του Συλλόγου με συμβατική και ηλεκτρονική αλληλογραφία, τηλεομοιότυπο και τηλεφωνικώς.

6) Σύσφιξη των δεσμών και σχέσεων όλων των μελών.

7) Συνεχής καλλιέργεια του αισθήματος της καταγωγής όλων των μελών από την

ιδία ιστορική γενεαλογική ρίζα.

8) Διευκόλυνση και ενίσχυση των φιλικών σχέσεων μεταξύ των, σε πνεύμα αλληλεγγύης και αμοιβαίας υποστήριξης.

9) Ενίσχυση και υποστήριξη των μελών με κάθε νόμιμο μέσο.

10) Συμπαράσταση - αλληλεγγύη στους νέους, μέλη ή παιδιά μελών του Συλλόγου, στην σπουδαστική και επαγγελματική των αποκατάσταση, πάντα στο μέτρο του δυνατού.

11) Δημιουργία ομάδας μελέτης για την επεξεργασία, προβολή και προώθηση λύσεων σε τοπικά θέματα των κλάδων του Δένδρου.

12) Συγκέντρωση, συζήτηση και ανταλλαγή σκέψεων και γνώμων των μελών του Συλλόγου σε τακτά χρονικά διαστήματα για τα εν γένει ζητήματα αυτού.

13) Συγκέντρωση ιστορικών βιβλίων, εφημερίδων και άλλων εντύπων αναφερομένων στους Καλτσαίους - Σκαλτσαίους.

14) Οργάνωση συνεδρίων, συγκεντρώσεων, διαλέξεων και συζητήσεων, συνεστιάσεων, εκδρομών, εορτών, διοργάνωση κατά τόπους πολιτιστικών εκδηλώσεων με χορούς, εράνους κλπ.

15) Καθιέρωση ημέρας αρτοκλασίας, μνήμης, τιμής και γνωριμίας, τελουμένης, εάν είναι δυνατόν, κάθε χρόνο σε κατάλληλη περίοδο, στην οποία θα καλούνται να συμμετέχουν οι απανταχού Καλτσαίοι-Σκαλτσαίοι.

16) Σχετικές με το αντικείμενο και τις δραστηριότητες του Συλλόγου δημοσιεύσεις στον τοπικό, ημερήσιο ή περιοδικό τύπο, εκδόσεις εντύπων, εφημερίδων, ημερολογίων του Συλλόγου και συνεργασία με έντυπα άλλων Συλλόγων.

17) Διατήρηση και διάδοση των πατροπαράδοτων εθίμων.

18) Δημιουργία τηλεφωνικού καταλόγου των Καλτσαίων-Σκαλτσαίων.

19) Δημιουργία ιστοσελίδας του Συλλόγου.

Προετοιμάζεται ήδη ιστότοπος (website) στο Διαδίκτυο για την ανά πάσα στιγμή πληροφόρηση - ενημέρωση τόσο των μελών όσο και κάθε άλλου ενδιαφερομένου προσώπου για τις δραστηριότητες, τις εκδηλώσεις και άλλα σχετικά θέματα του Συλλόγου.

Η λειτουργία του site και ο τρόπος ανευρέσεώς του θα γνωστοποιηθεί μαζί με την παραλαβή και γνωστοποίηση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου.

Για το Προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο επιστρατεύθηκαν τα κατωτέρω ιδρυτικά μέλη:

1. **Καλτσάς Βασίλειος** του Δημητρίου ως Πρόεδρος
2. **Μπούρας Βασίλειος** του Γεωργίου ως Αντιπρόεδρος Α'
3. **Σκαλτσάς Κώστας** του Ιωάννη ως Αντιπρόεδρος Β'
4. **Αντωνίου Δημήτριος** (Μίμης) του Νικολάου ως Γεν. Γραμματέας
5. **Καλτσάς Χρήστος** του Φωτίου ως Ταμίας
6. **Μπουτόπουλος Γεώργιος** του Αδάμ ως Έφορος
7. **Καλτσάς Παρασκευάς** του Κων. ως Υπεύθυνος Δημ. Σχέσεων
8. **Παπαϊωάννου-Τζεβελέκου** Κων. ως τακτικό μέλος

9. Καλτσάς Νικόλαος του Ευαγγέλου ως τακτικό μέλος

και

α. **Καλτσάς Νικόλαος** του Δημητρίου

ως αναπληρωματικό μέλος

β. **Σκαλτσάς Σπύρος** του Θεοδοσίου

ως αναπληρωματικό μέλος

γ. **Καλτσά-Αλτάνη Ευανθία** του Δημητρίου ως αναπληρωματικό μέλος

Αμέσως μετά την έκδοση της αναμενόμενης αποφάσεως του Πρωτοδικείου θα σας σταλούν έντυπα αιτήσεως εγγραφής στο Σύλλογο.

Με τις καλύτερες ευχές για ένα ευτυχισμένο καινούργιο χρόνο,

Για το προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο

Ο προσωρινός Πρόεδρος του Δ.Σ.

Βασίλειος Δημ. Καλτσάς

Προς:

Κύριο Ιωάννη Μαυραγάνη

Αλκέτου 56

16232 Αθήνα

Αθήνα 30-1-2012

Αγαπητέ μου πρόεδρε,

Εύχομαι σε σένα και σε όλη την οικογένειά σου ο καινούργιος χρόνος να είναι γεμάτος υγεία, χαρά, ευτυχία. Το ίδιο εύχομαι και για όλους τους απογόνους των απανταχού Καλτσαίων-Σκαλτσαίων.

Σου γνωρίζουμε-πληροφορούμε για την ίδρυση «Συλλόγου των Απογόνων των Απανταχού Καλτσαίων-Σκαλτσαίων», που βρίσκεται υπό έγκριση από το Πρωτοδικείο Αθηνών, όπως και για την δημιουργία ειδικής ηλεκτρονικής «ιστοσελίδας» στο Διαδίκτυο, για την παντού και ανά πάσα στιγμή πληροφόρηση-ενημέρωση τόσο των μελών όσο και κάθε άλλου ενδιαφερομένου προσώπου για τις δραστηριότητες, τις εκδηλώσεις και άλλα σχετικά θέματα του Συλλόγου.

Σου στέλνω ένα αριθμό αντιτύπων της παραπάνω «γνωστοποίησης», που μπορείς να δώσεις σε απογόνους των Καλτσαίων-Σκαλτσαίων με τους οποίους ίσως έχεις επαφή...

Πιστεύω ότι παίρνεις διάφορες τοπικές και Συλλόγων εφημερίδες που έχουν αναγνώστες απογόνους των Καλτσαίων-Σκαλτσαίων.

Θα σε παρακαλούσα να δώσεις στους εκδότες των εφημερίδων αυτών τη σχετική έντυπη «Γνωστοποίηση» και να τους παρακαλέσεις, άνευ χρεώσεως τινός, αν θελήσουν να δημοσιεύσουν την ίδρυση του Συλλόγου και ότι άλλο νομίζουν από το έντυπο αυτό, αφού έτσι άλλωστε ενημερώνουν και τους αναγνώστες των εφημερίδων των.

Ιδιαίτερα όμως θα σε παρακαλούσα να βάλεις εσύ προσωπικά κατά την κρίση σου ότι μπορείς στην εφημερίδα «ΑΡΤΟΤΙΝΑ» την οποία με επιτυχία εκδίδεις και που από την αναζήτηση που συνεχίζω να κάνω υπάρχουν αρκετοί απόγονοι των Καλτσαίων-Σκαλτσαίων με τα επίθετα αυτά αλλά και πάρα πολλά διαφορετικά που ανήκουν στους συζύγους των θυγατέρων των Καλτσαίων-Σκαλτσαίων που τη διαβάζουν.

ΑΝΤΙ ΧΑΡΤΑΕΤΟΣ... ΧΙΟΝΟΠΟΛΕΜΟΣ!

Αντί να πετάξουν χαρταετό την Καθαρή Δευτέρα στα περισσότερα ορεινά χωριά της Δωρίδας, έπαιξαν... χιονοπόλεμο! Από το πρωί της Δευτέρας είχαν αρχίσει να πέφτουν οι πρώτες νιφάδες και σιγά-σιγά η χιονόπτωση πύκνωσε καλύπτοντας τις βουνοκορφές της Δωρίδας και τα ορεινά της χωριά. Το τσουχτερό κρύο, η βροχή στα πεδινά και το χιονόνερο στα ορεινά «χάλασαν» τα παραδοσιακά κούλουμα σε εξωτερικούς χώρους, με πέταγμα χαρταετού και πανηγύρια. Όμως σε ταβέρνες και καφενεία η φασολάδα, ο ταραμάς, η λαγάνα και τα παραδοσιακά νηστίσιμα είχαν την τιμητική τους.

Αντίθετα πολύ καλός ήταν ο καιρός Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή, που ήταν σύμμαχος των εκδρομικών αλλά και των καρναβαλικών εκδηλώσεων, που έγιναν με επιτυχία σε Ερατεινή, Αμυγδαλιά και Ευπάλιο (το άρμα του Ευπαλίου συμμετείχε και στην

παρέλαση της Ναυπάκτου) με σατιρικά άρματα και καρναβαλιστές ντυμένους ανάλογα και όλων των άλλων αποκριάτικων εκδηλώσεων σε Λιδωρίκι, Κροκύλειο, και τους πολλούς χορούς των πολιτιστικών συλλόγων.

Πολλά ήταν και τα αποκριάτικα πάρτι που στήθηκαν αυτές τις μέρες σε σπίτια, όπου το τσάμικο, το καλαματιανό και το ζεϊμπέκικο ανακατεύτηκαν με τις λάτιν μουσικές που επιβάλλει η περίπτωση.

Πάντως η κίνηση σε ταβέρνες και άλλα μαγαζιά παροχής υπηρεσιών ήταν πεσμένη κατά 30-40% από πέρυσι, όπως επισήμαναν οι ίδιοι οι μαγαζάτορες. Ας όψεται το μνημόνιο και οι συντελεστές του, γι' αυτό και τους περιποιήθηκαν στη σάτιρα των αρμάτων και στις φορεσιές των καρναβαλιστών, οι πολίτες της Δωρίδας.

ΠΗΓΗ:
<http://dorida.blogspot.com>

ΑΡΤΟΤΙΝΑ: Η Ελβετία της Ελλάδας

Όσοι είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν την ελατοσκέπαστη Αρτοτίνα από τα μέσα Δεκεμβρίου κι ύστερα αντίκρισαν εικόνες που παραπεμπουν σε Αλπικά τοπία. Εδώ και περίπου 2,5 μήνες η Αρτοτίνα παραμένει χιονισμένη. Σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις το χιόνι ξεπέρασε το ένα μέτρο.

ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ ΣΤΗ ΔΩΡΙΚΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ

Την **Κυριακή 5 Φεβρουαρίου 2012** πραγματοποιήθηκε η κοπή της Πίτας στην Αίθουσα της Δωρικής Αδελφότητας στο Παγκράτι. Στην εκδήλωση παραβρέθηκε πλήθος επισήμων όπως ο Δήμαρχος Δωρίδας κ. **Γεώργιος Καπεντζώνης**, η Βουλευτής Φωκίδας κα. **Αφροδίτη Παπαθανάση**, ο τ. Υπουργός κ. **Γκελεστάθης**, ο τ. Υπουργός κ. **Απόστολος Ανδρεουλάκος**, ο Αντιπρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Δωρίδας κ. **Κων/νος Παλασκώνης** καθώς και πλήθος εκπροσώπων των χωριών και των συλλόγων της Δωρίδας. Ο Σύλλογος Αρτοτινών εκπροσωπήθηκε από τον Πρόεδρο κ. **Ιωάννη Μαυραγάνη**.

Να σημειωθεί ότι ο Δήμαρχος Δωρίδας κ. **Καπεντζώνης** έκανε κατά την ομιλία του εκτενή αναφορά στο μείζον θέμα που έχει προκύψει σχετικά με τα βοοειδή που κυκλοφορούν κατά τρόπο ανεξέλεγκτο εντός των οικισμών της ορεινής Δωρίδας. Ο Δήμαρχος, μεταξύ άλλων, ανέφερε ότι οι φωτογραφίες που δημοσιεύτηκαν στο προηγούμενο φύλλο της «**Αρτοτίνας**» μαρτυρούν κατά τρόπο αδιαμφισβήτητο το μέγεθος του προβλήματος και επεσήμανε ότι θα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την οριστική επίλυση του.

ΧΟΡΗΓΙΑ PIZZA FUN

Στα πλαίσια του χορηγικού προγράμματος «Γεύση Συμμετοχής», η γνωστή Ελληνική αλυσίδα «PIZZA FAN» ήταν και φέτος χορηγός στην Πρωτοχρονιάτικη Πίτα του Συλλόγου Αρτοτινών.

Η PIZZA FAN δραστηριοποιείται στο χώρο της pizza delivery από το 1996 και σήμερα αποτελεί την μεγαλύτερη ελληνική αλυσίδα κλάδου έχοντας αναπτύξει ένα δίκτυο 56 καταστημάτων.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου Αρτοτινών ευχαριστεί θερμά την PIZZA FAN.

Συγχωριανοί μας επαγγελματίες

ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ

ΤΕ.Χ.ΡΑ. ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ
Ράπτης Χρήστος & Βασίλης
& Σία Ο.Ε.
Οικοδομικές Επιχειρήσεις
- Ανελκυστήρες
Καισαρείας 30-32 Βύρωνα
Τηλ.: 210 7643252
Καράμπελας Κώστας Α.Ε.Β.Ε.
Ανελκυστήρες
Αντιπροσωπείες - Εισαγωγές
Εδρα: Αλκαμένους 109 & 122
Αθήνα 10446
Τηλ.: 210 8811927, 210 8816033
Fax: 210 8822308
Κολοβού Κ. Υιοί Ε.Π.Ε.
Εγκαταστάσεις-συντηρήσεις
ανελκυστήρων
Θεσσαλονίκης 98 Κ. Πετράλωνα
Τηλ.: 210 3456091
Fax: 210 3413031

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ & ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

Γρηγοράκης Βασίλης Χ.
Αρχιτέκτων Μηχανικός Ε.Μ.Π.
Θυσίας 35 Μεσολόγγι
Τηλ.: 26310 26935
Κιν.: 6974 326186
Ζουμά Κων. Μαρία
Διπλ. Πολιτικός Μηχανικός
Εργολήπτρια Δημοσίων Έργων
μελέτη-κατασκευή
-επίβλεψη οικοδομών
τακτοποίηση αυθαιρέτων
Π. Γρηγορίου Ε' 51 Ιλιον
Τηλ.-Fax: 210 2631143
Κιν.: 6972345438
Κανούρης Γιάννης Δημ.
Αρχιτέκτονας Μηχανικός
Εθν. Αντίστασης 12 Μαρούσι
Τηλ.: 210 6141584
Κιν.: 6977995489
Τριβήλου Μαρία & Χρύσα Βασ.
Αρχιτέκτονες/Μηχανικοί
MSc Ε.Μ.Π.
Πιπίνου 5, Αθήνα
Τηλ.: 6972937146 - 210 8236066

ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ

Μπαλασκώνη Γιάννα
Ασφαλιστικός
και Επενδυτικός Σύμβουλος
INTERAMERICAN
Χατζηαντωνίου 14 Μαρούσι
Τηλ.: 210 6120047
Fax: 210 8068005
Κιν.: 6932045071
Τσούμας Νίκος
Ασφαλιστής
Ιθάκης 119 Άνω Γλυφάδα
Τηλ.: 210 9634103
Γραφ.: 210 9853822
Κιν.: 6932346612

ΒΙΒΛΙΟΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΑ

Σούφλα Κατερίνα Ι.
Βιβλιοχαρτοπωλείο
Ιπποκράτους 201 Αθήνα
Τηλ.: 210 6468787 & 6972276222

ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΑ

Μαυραγάνης Γιάννης
Αθλητικό Κέντρο Βύρωνα
Χειμάρas 19 & Κολοκοτρώνη
Βύρωνα
Τηλ.: 210 7629083 Κιν.: 6973683776

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΧΟΡΟΥ

Χορευτικός Όμιλος "Ο ΑΡΙΩΝ"
Δημοσθένους 21 Κολωνός
Ελληνικοί - Παραδοσιακοί
και Λαϊκοί χοροί
Ενοικιάζονται παραδοσιακές
φορεσιές
Τηλ.: 210 5142600

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

Λαβίδας Δημήτρης
Αλέξανδρος
Δικηγόρος
Ζ. Πηγής 2-4 Αθήνα
Τηλ.: 210 3617257
Τσέλιου Νικ. Χριστίνα
Δικηγόρος
Ζωχίου 2 Αμπελόκηποι
(πίσω από τα Διοικητικά Δικαστήρια)
Τηλ.: 6934202234

ΕΙΔΗ ΑΛΙΕΙΑΣ

Μαστρογεωργίου Θανάσης
Είδη Αλιείας
Δ. Πλακεντίας 74 Αμπελόκηποι
Τηλ.: 210 6916762

ΕΙΔΗ ΕΝΔΥΣΗΣ

Κάπας Κώστας Ι.
Γυναικεία ενδύματα
Όθωνος & Παπαδημητρίου 18
Κορωπί
Τηλ.: 210 6627498
Κιν.: 6974882669

ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΡΕΑΤΩΝ

ΣΕΡΕΝΤΕΛΛΟΣ
ΔΩΡΙΚΑ ΚΡΕΑΤΑ
Ευάλιο Φωκίδας
Τηλ.: 26340 52000
Οικ.: 26340 53152
Κιν.: 6946636590

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ

ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΞΕΝΟΦΟΝΤΑ
Πενταγιοί Δωρίδας
Τηλ.-Fax: 22660 52219,
210 6140861 Κιν.: 6974868030
www.archontiko-xenofonta.gr
Μελίστας Χρ. Σπύρος
Μελίστα Σπ. Αθηνά
Ενοικιαζόμενες γκαρσονιέρες
πλήρως εξοπλισμένες
Αρτοτίνα Φωκίδας
Τηλ.: 6975915411 - 6977081015
Μερζάκης Κώστας
Ενοικιαζόμενα δωμάτια και
γκαρσονιέρες
Ι. Λέκκα 1 Λουτράκι
Τηλ.: 27440 22456

ΕΠΙΠΛΑ

Γιαννουδάκης Κώστας
(σύζ. Ευφροσύνης Α. Σιώκη)
Επιπλά γραφείου
-Μεταλλικά-Βιβλιοθήκες-Ντουλάπες
Ερμού 103 Αθήνα
Τηλ.: 210 3212402
Χριστοδούλου Γιάννης Νικ.
Κατασκευές επίπλων
Γρηγορίου Ε' 97Β Βύρωνα
Τηλ.: 210 7649010
Κιν.: 6946124580

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ - ΚΑΦΕΤΕΡΙΕΣ

Κατσαρός Νίκος
Εστιατόριο - Καφέ "Έν πλω"
Μοναστηράκι Δωρίδας
Τηλ. 26340 51522
Κιν. 6944777612
Κατσαρός Μπάμης & Γιάννης
Χασαποταβέρνα
Ευάλιο Φωκίδας
Τηλ.: 26340 51296
Μασούρας Αριστοτέλης Κ.
Καφενείο-Ουζερί
ΤΑ ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ
Λ. Ριανκούρ 20 Αθήνα
Τηλ.: 210 6410453
Τριβήλος Κώστας Αρ.
Καφέ μπαρ-Ψησταριά
Αρτοτίνα
Τηλ.: 22660 51828

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ - ΚΑΦΕΤΕΡΙΕΣ

WALL PRESS CAFE
Μπότσαρη 6-8 Ηλιούπολη
Τηλ.: 210 9943733
wallpress@hotmail.com

ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ

Αφοι Μαυραγάνη του Αποστόλου
Ζωοτροφές - Είδη κυνηγίου
Ευηνοχώρι Μεσολογγίου

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΑ & ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ

Κατσαρός Δημήτρης
Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις
Αγριλιά Μεσολογγίου
Τηλ.: 26310 26466
Κιν. 6977944673
Αρτοτίνα 22660 52687
ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΗ
ΕΥΗΝΟΧΩΡΙ
Ξηρού Γεωργία Β.
Υδραυλικά - Θέρμανση
- Αρδευτικά - Μελέτες-
Εγκαταστάσεις
Τηλ.: 26310 39586
Τσαμαδιάς Θανάσης
Ηλεκτρολογικές εργασίες
Λευκωσίας 9 Γλυφάδα
Τηλ.: 210 9612606
- 210 9646726 Κιν.: 6944610184
Τσέλιος Γιώργος Κ.
Υδραυλικά-Είδη Θέρμανσης
Ιπποκράτους 4 Π. Φάληρο
Τηλ.: 210 9815025

ΙΑΤΡΟΙ

Κουλόπουλος Α. Κων/νος
Διδάκτορας
Δ/ντης Παιδοχειρουργικής
Κλινικής Π. Γ. Ν.
Νοσοκομείου Νίκαιας
Κλειούς 30 Χολαργός
Τηλ.: 210 6537607 - 2132077337
Κιν.: 6974886655
Παλασκώνης Ιωάννης Δ.
Ιατρός - Γενικός Χειρουργός
Ιατρείο: Λευκωσίας 49 Αθήνα
Τηλ.: 6944883425.
Τηλ/Fax: 210 8617201
Κλινική ΑΠΟΛΛΩΝΕΙΟ
Τηλ.: 210 6926501
Τσιτσής Βασίλης Αρ.
Γυναικολόγος
Επιμελητής Α' Μαιευτικής
Γυναικολογικής Κλινικής
Γενικό Νοσοκομείο Πύργου
Κιν.: 6944792525
Τσώρης Ηλίας
Οδοντίατρος
Πλ. Μεσολογγίου 8 Παγκράτι
Τηλ.: 210 7220826

ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΙ ΚΤΙΡΙΩΝ

Λαβίδας Αλέξανδρος
Όμιλος Εταιριών
Σταδίου 51 Αθήνα
Τηλ.: 210 3246397 - 210 3219605
- 210 3216164

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ

Τσέλιος Θανάσης
Κατασκευές σιδήρου-αλουμινίου
Τσώρτσιλ 33 Ηλιούπολη
Τηλ.: 210 9932378 - 210 9931887

ΚΟΜΜΩΣΕΙΣ

Ναπα Κομμωτήριο
Νανά Παπαβασιλείου & Σοφία Καρβέλη
Γυναικεία - Ανδρικά- Παιδικά
Δημοκρατίας 3 & Λ. Ειρήνης Πεύκη
Τηλ.: 210 8068116

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ - ΕΚΤΕΛΩΝΙΣΜΟΙ

Αποστολάκης Βαγγέλης
Εκτελωνιστικές εργασίες
Λ. Δημοκρατίας 143 Κερατσίνι
Τηλ.-Fax: 210 4003244
Κιν.: 6972236732
Χριστοδούλου Μπάμης
Λογιστικό γραφείο
Π. Τσαλδάρη 5
& Χρ. Σμύρνης Βύρωνα
Τηλ.: 210 7657363
Κιν.: 6977548908

ΜΕΣΙΤΙΚΑ

ΕΥΡΩΚΤΗΜΑΤΟΜΕΣΙΤΙΚΗ
Κατσαρός Β. Μαρία
Ευάλιο
Τηλ.: 26340 51619 Κιν.: 6973007819
Αθήνα: Ξάνθου & Παπαφλέσσα
15451 Ν. Ψυχικό
Τηλ.: 210 6749557
Fax: 210 6712706
Κιν.: 6946578063
Μαυραγάνης Περικλής Σταμ.
Σύμβουλος Ακινήτων
Αναξαμένους 5 Χαλάνδρι 15238
Τηλ./Fax: 210 6010660
Κιν.: 6974317194
www.mesitiko-mavraganis.gr
perikles.mavraganis@gmail.com

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ - ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΙΣ

ΗΡΑΚΛΗΣ
Μεταφορές - Μετακομίσεις
Συσκευασίες - Ανυψωτικό
Αποθηκεύσεις
Τηλ.: 210 7600353
- 210 7510958 Κιν.: 6944243031
http://www.metakomisi-iraklis.gr
e-mail: info@metakomisi-irakli.gr
Μαγγανός Γιώργος
Μεταφορές - Μετακομίσεις
Διανομές σε όλη την Ελλάδα
και ιδιαίτερα στη Φωκίδα
Τηλ.: 22990 68631
Κιν.: 6944189805 - 6972851829

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Κορδοπάτης Γιάννης
Οικοδομικές εργασίες
Πέτρουλα 4 Μεσολόγγι
Τηλ. 26310 24118 & 6977 463850
Τσαμαδιάς Χρήστος
Οικοδομικές εργασίες
Άγιος Αθανάσιος Μεσολογγίου
Τηλ.: 26310 24000

ΠΡΑΤΗΡΙΑ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Κακαλής Δημήτρης
Πρατήριο υγρών καυσίμων
Λ. Πεντέλης 139 Χαλάνδρι
Τηλ.: 210 6840850 & 6977682015

ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Ζαχαρής Νίκος
Εξουσιοδοτημένο
συνεργείο FORD
1ο χλμ Εθν. Οδού
Ναυπάκτου - Ιτέας
Καρούλα Δάφνης Ναύπακτος
Τηλ.: 26340 29630
Κουτσόπουλος Γιάννης
NISSAN SERVICE
Ιπποκρήνης 45
& Κοκκινόπουλου Ζωγράφου
Τηλ.: 210 7704990
Τσιτσής Γιάννης Κ.
Συνεργείο αυτοκινήτων
Παντός τύπου
Τζαβέλλα 16
Κάτω Ηλιούπολη
Τηλ.: 210 9709632
Κιν.: 6972953532

ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Μπραούνος
Εξουσιοδοτημένος
Επισκευαστής OPEL
Κωνσταντίνος Β. Μπραούνος & ΣΙΑ Ε.Ε.
Τ.Κ. 14342 Ν. Φιλαδέλφεια
Τηλ.: 210 2773296 Fax: 210 2794102
e-mail: kbraunos@otenet.gr

TAXI

Μαρτέκας Θεμιστοκλής Ευθ.
Τηλ.: 210 9735511
Μαρτέκας Κώστας
Μπαλής Γιώργος Νικ.
Βλαχόπουλων 32 Μεσολόγγι
Τηλ.: 26310 27143 & 6977434828
Μαυραγάνης Χρ. Γιάννης
Άγιος Γεώργιος Μεσολογγίου

ΤΕΝΤΕΣ

Αυζώτης Βασίλης
Τέντες-Πέργκολες
Κατασκευή & Εμπορία
Χονδρική - Λιανική
Δημοχάρους 3 Περιστέρι
Τηλ.: 210 5728124 - 210 2010497
Fax: 210 5743784 Κιν.: 6932003232

ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Μαυραγάνης Περικλής Κων.
Τηλεπικοινωνίες-
Αυτοματισμός γραφείου
Θεσσαλονίκης 77-79 Ν. Φιλαδέλφεια
Τηλ.: 210 2519336

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

Παλασκώνη Κ. Αικατερίνη
Γραφείο Γενικού Τουρισμού
EOS TRAVEL
Εισιτήρια ακτοπολιτικά, αεροπορικά.
Κρατήσεις ξενοδοχείων,
εκδρομές, ενοικιάσεις πούλμαν
Βελίκου 31 Γαλάτσι
Τηλ.: 210 2138866 - 210 2930111
& 210 2928028
Παλασκώνης Κώστας
Γραφείο Γενικού Τουρισμού
Βελίκου 31 Γαλάτσι
Τηλ.: 210 2928028-210 2930066

ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΕΣ

Βήττας Δημήτριος
Φυσιοθεραπεία
• Ηλεκτροθεραπεία
• Θεραπευτική μάλaxη • Διαθερμία
• Laser • Θεραπεία σφύους
• Γυμναστική
Ελεύθ. Πολιορκημένων 12 Μεσολόγγι
Τηλ.: 26310 27242 Κιν.: 6947354639
Μανωλάς Ιάκωβος & Τσούμα Βάνα
Φυσιοθεραπευτήριο
Βασ. Γεωργίου Β' 29 & Σπ. Μερκούρη
Παγκράτι • Τηλ.: 210 7229447

ΦΥΤΩΡΙΑ

Κατσούνη-Κολοδού Ειρήνη
Φυτώριο-Δέντρα-Θάμνοι-Γλάστρες
5ο χλμ. Λεωφ. Σπάτων
Τηλ.: 210 6666178
Κατσούνης Νίκος Κ.
Φυτά εσωτ. χώρων-Λιπάσματα-
Χώματα-Σπόροι
Εθν. Αντίστασης-Λεωφ. Σπάτων
Τηλ.: 210 6666213

ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ

Τσόγκας Θανάσης
Επαγγελματική φωτογραφία-VIDEO
Τηλ.: 210 6464018 Κιν.: 6974975160

ΧΡΩΜΑΤΑ - ΣΙΔΗΡΙΚΑ

Μαστρογεωργίου Παναγιώτα
Χρώματα - Σιδηρικά
Είδη Οικιακής Χρήσης
Αγ. Τριάδας 63 & Κων/νου
Όθωνος Δάβαρη - Παιανία
Τηλ.: 210 6645895